

KUR DINGSTA TAVO DUOMENYS? SITUACIJOS, APIE KURIAS DAŽNAI NEPAGALVOJA MOKINIAI

„NEMOKAMI“ ŽAIDIMAI IR PROGRAMĖLĖS

1

Situacija:

Atsisiunti žaidimą ar programėlę ir ji prašo prieigos prie kameros, kontaktų ar vietos.

Pagalvok:

Ar žaidimui tikrai reikia tavo kontaktų ar nuotraukų?

Ką daryti:

- ✓ patikrink leidimus programėlėje;
- ✓ nesuteik nereikalingų prieigų.

TESTAI IR „QUIZAI“ INTERNETE

2

Situacija:

„Koks tu personažas?“ ar „Koks tavo tikras amžius?“ testai.

Kas vyksta:

Tokie testai gali rinkti tavo duomenis ar socialinio tinklo informaciją.

Ką daryti:

- ✓ nesidalink savo asmenine informacija;
- ✓ nedalyvauk testuose, kurie prašo prisijungti prie tavo socialinio tinklo paskyros;
- ✓ nesuteik programėlėms nereikalingų leidimų.

TAVO VIETOS SEKIMAS

3

Situacija:

Socialiniuose tinkluose pažymi, kur esi.

Rizika:

Ne visi turi žinoti, kur esi dabar. Dalindamasis buvimo vieta gali atskleisti savo įpročius ar padėti kitiems nustatyti, kada tavęs nėra namuose.

Ką daryti:

- ✓ neskelbk savo buvimo vietos realiu laiku;
- ✓ buvimo vieta dalinkis tik su žmonėmis, kuriais pasitiki;
- ✓ pagalvok, kas gali matyti tavo įrašus.

DIRBTINIS INTELEKTAS IR TAVO NUOTRAUKOS

4

- ♥ **Situacija:**
Įkeli savo nuotrauką į programėlę, kuri sukuria avatarą ar filtrą.
- ♥ **Pagalvok:**
Ar žinai, kiek laiko bus saugoma tavo nuotrauka? Ar ji gali būti panaudota mokyti dirbtinio intelekto modelius ar kitais tikslais? Ar norėtum, kad ši nuotrauka liktų internete ilgam?
- ▶ **Ką daryti:**
 - ✓ įkelk tik tas nuotraukas, kurias būtų saugu matyti viešai;
 - ✓ jei abejoji – geriau nuotraukos nekelk.

DRAUGO PASKYRA GALI BŪTI NULAUŽTA

5

- ♥ **Situacija:**
Draugas parašo: „Balsuok už mane“ arba „Atsiųsk kodą“.
- ♥ **Rizika:**
Tai gali būti sukčių žinutė iš nulauztos paskyros.
- ▶ **Ką daryti:**
 - ✓ prieš atsakydamas, susisiek su draugu kitu būdu (pvz., paskambink ar parašyk SMS) ir patikrink, ar žinutę siuntė jis;
 - ✓ nesidalink prisijungimo kodais, slaptažodžiais ar kitais asmens duomenimis.

KONKURSAI IR PRIZAI INTERNETE

6

- ♥ **Situacija:**
„Komentuok ir laimėk prizą“.
- ♥ **Rizika:**
Tai gali būti sukčių bandymas išvilioti tavo asmens duomenis, kontaktinę informaciją ar nukreipti į netikrą svetainę.
- ▶ **Ką daryti:**
 - ✓ dalyvauk tik patikimų organizatorių konkursuose;
 - ✓ prieš dalyvaudamas patikrink, ar konkursas vyksta oficialioje paskyroje ar svetainėje;
 - ✓ nesidalink daugiau asmens duomenų nei būtina.

ATMINK

Jei kažkas internete yra „nemokama“, dažnai mokama tavo duomenimis.